พระราชบัญญัติกำหนดหน้าที่ของคนไทยในเวลารบ พ.ศ. ๒๔๘๔

แต่ดังที่ได้ทราบกันอยู่แล้วทุกสิ่งทุกอย่างไม่เป็นที่แน่นอนและถ้าจะสมมติกรณีให้ร้ายแรงที่สุดการณ์ก็อาจเป็นได้ว่าชาติไทยอาจถูกชาติอื่นบีบคั้นและเข้ามารุกรานในบ้านเมืองในกรณีอันร้ายแรงเช่นนี้ซึ่งเป็นกรณีเกี่ยวกับความเป็นความตายของชาติประชาชนชาวไทยก็ตกอยู่ในฐานะจำเป็นที่จะต้องต่อสู้จนกว่าจะหมดลมหายใจถึงศัตรูจะมีอำนาจอย่างใหญ่หลวงเพียงใดก็ตามเมื่อเกิดมาเป็นไทยแล้วต้องสู้จนสิ้นกำลังชาติไทยย่อมรู้สึกอยู่ว่าเป็นชาติเล็กไม่มีกำลังอำนาจมากมายแต่ก็ยินดีที่จะยอมตายด้วยความเป็นไทดีกว่าอยู่ด้วยความเป็นทาสเมื่อจำเป็นถึงชาติไทยจะต้องสู้จนสิ้นชาติชื่อของไทยก็คงดำรงอยู่ตลอดชั่วกัลปาวสานว่าเป็นชาตินักสู้จนตัวตายดังได้มีตัวอย่างของบางชาติที่ถึงบัดนี้จะได้สูญสิ้นนับเป็นเวลาตั้งพันปีแต่ชื่อก็ยังดังก้องอยู่ไม่รู้ลืมชาติไทยตั้งมั่นอยู่ในสันติธรรมและแสวงหาสันติภาพอยู่เสมอแต่จะต้องไม่ประมาทถ้าหากบังเอิญต้องเผชิญต่อการรบและต้องต่อต้านกับศัตรูผู้รุกรานโดยอธรรมเช่นนี้ก็ควรตราหน้าที่ของประชาชนชาวไทยทั้งมวลอันรู้อยู่โดยทั่วกันนั้นไว้ให้เป็นที่แน่นอนเสียแต่บัดนี้และให้ทุกคนสังวรในกิจที่ตนพึงปฏิบัติในการรบต่อต้านไว้โดยทั่วกันด้วยเหตุนี้จึงได้มีการตรากฎหมายเรื่องนี้ขึ้นไว้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติกำหนดหน้าที่ของคนไทยในเวลารบ พ.ศ. ๒๔๘๔

มาตรา ๑ ชื่อ พ.ร.บ.
มาตรา ๒ วันเริ่มใช้บังคับ
มาตรา ๓ หน้าที่คนไทยในเวลารบ
มาตรา ๔ หากล่วงรู้ข้อมูลฝ่ายข้าศึก ให้รายงานต่อเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารหรือฝ่ายปกครอง โดยเร็ว
มาตรา ๕ หน้าที่ต่อต้านข้าศึกตามคำสั่งของราชการ
มาตรา ๖ มีสิทธิที่จะใช้สิ่งใดๆ ในการต่อต้านข้าศึก
มาตรา ๗ โทษของการฝ่าฝืนมาตรา ๔ และ ๕
มาตรา ๘ การฟ้องคดีไม่ลบล้างความผิดอื่นๆ
มาตรา ๙ นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการ และมีอำนาจออกกฎกระทรวง